ישראל וחיזבאללה על צומת דרכים: המלצות אל מול ההתעצמות המחודשת של ארגון הטרור

written by אלי קלוטשטיין | 04.11.2025

עיקרי הדברים:

- צבא לבנון מנהל בחודשים האחרונים מבצע רחב היקף לפירוק ארגונים חמושים בדרום המדינה, כולל חיזבאללה, בתמיכת ארה"ב ובפיקוח פיקוד המרכז האמריקני.
- על אף המכות שספג, חיזבאללה משתקם במהירות: מגייס לוחמים, בונה מחדש בסיסים ומצליח להבריח נשק מסוריה. לפי הערכותיה של ארה"ב, ברשותו כ-20 אלף רקטות וכ-40 אלף לוחמים.
- ההנהגה בביירות נמנעת מעימות ישיר עם חיזבאללה. החלטות הממשלה אינן כוללות לוחות זמנים מחייבים, והצבא הלבנוני מתקשה לפעול ללא גיבוי פוליטי.
- שליחים אמריקנים מותחים ביקורת חריפה על ממשלת לבנון בשל גרירת הרגליים והימנעות ממאבק בחיזבאללה. ארה"ב מאותתת על אפשרות לצמצם מעורבות וסיוע.
- ישראל הגבירה את קצב התקיפות בדרום לבנון, לאחר שאיבדה אמון במאמצי הפירוז. במקביל גוברת המתיחות בין צה"ל לצבא לבנון.
- ישראל נדרשת להעלות הילוך: להגביר את הלחץ על חיזבאללה והממשלה בביירות, לשוב לחיסולים ממוקדים של בכירים, לתפוס שטחים בגבול, ולרתום גורמים בינלאומיים למניעת שיקום חיזבאללה.
- יש לדרוש כי פירוק חיזבאללה יהיה תנאי מקדים לכל שיח עם לבנון, לשקול ביטול הסכמים כלכליים, ליזום את קיצוץ הסיוע לצבא לבנון, ולדרוש את סיום המנדט של כוח יוניפי"ל.

מבוא

צבא לבנון פתח בחודשיים האחרונים, בעקבות החלטת הממשלה בביירות, במבצע לפירוז דרום המדינה ופירוק כל הארגונים החמושים מנשקם, כולל חיזבאללה. הפעילות בדרום היא חלק ממבצע נרחב יותר, שבסופו נדרש הצבא להחזיק במונופול מוחלט על שימוש בנשק בכל מדינת לבנון.

לפי דיווחי התקשורת בלבנון, הצבא הצליח לאסוף בדרום המדינה כעשרת אלפים רקטות, 400

טילים ויותר מ-205 אלף שברי תחמושת שלא התפוצצה. בחודש ספטמבר לבדו מצא הצבא תשעה סליקים בדרום לבנון ועשרות מנהרות, וגייס עוד חיילים כדי להציב באזור. בשל היקף והתארכות המשימה, חשף צבא לבנון כי חומרי הנפץ שברשותו אזלו, אף שהוא לא הפסיק את הפעילות לפירוק חיזבאללה מנשקו. בשלב זה, לפיכך, הוא נאלץ לעבור לפתרון אחר, עד אשר ארה"ב תמלא את מחסני חומרי הנפץ שלו: הוא אוטם את המנהרות, במקום להשמיד אותן.

המבצע נעשה בתמיכת ארה"ב ובפיקוח של פיקוד המרכז האמריקני (Centcom). "אנחנו נשארים מחויבים לתמוך במאמצי צבא לבנון, בעוד שהוא עובד ללא ליאות לחיזוק הביטחון האזורי", הכריז מפקד פיקוד המרכז של צבא ארה"ב, אדמירל בראד קופר. לצורך ביצוע המשימה מסתמך צבא לבנון על מידע שמעבירה לו ישראל דרך מנגנון התיאום, ובעזרתו הוא מגיע למאגרי הנשק של חיזבאללה. עם זאת, בצבא לבנון הבהירו כי חסר עדיין מידע על מאגרי האמל"ח של חיזבאללה באזורים אחרים במדינה, כולל אזור בקעת הלבנון (הבקאע).

לפי ההערכות של גורמי ביטחון בישראל, חיזבאללה נפגע מאוד במלחמה, וצה"ל הצליח להשמיד מאגרים רבים של הטילים והרקטות שהחזיק. אם לפני המלחמה הוא החזיק כ-150-200 אלף טילים ורקטות, הרי שמספרן ירד לכעשרת אלפים בלבד בתום הקרבות. מערכת הביטחון גם חידשה במידה רבה את ההרתעה שלה נגד הארגון, כאשר הצליחה לפגוע בו במערכה קרקעית ואווירית יזומה, בחיסולים מדויקים וגם במבצעים מיוחדים כגון פיצוץ הזימוניות ומכשירי הקשר. עם זאת, הארגון מתמיד במאמצים להתחמש מחדש ולשקם את מערכיו ההרוסים למרות שהמכות שספג, ורק באחרונה דווח כי פעילי חיזבאללה הצליחו להבריח אלפי רקטות מסוריה ללבנון.

כך, למרות מאמצי לבנון לפרק את הארגון מנשק, ועל אף ההפצצות הנמשכות של צה"ל על מאגרי האמל"ח של חיזבאללה, בכירי מודיעין מערביים סבורים שהארגון מצליח לשקם את מערכיו במהירות גבוהה יותר מפירוקו מנשק. הוא מגייס פעילים, בונה מחדש בסיסים ואתרי נשק, ומצליח להשמיש טילים ורקטות. את עיקר מרצו, טוענים חוקרים, הוא משקיע בייצור כטב"מים, בהתאם למגמה הרווחת בעולם. רוב הפעילות הזאת, לפי הדיווחים, נעשית מצפון לנהר הליטני, ולא בדרום לבנון ומשכך, הארגון גם ככל הנראה לא פועל להקים מחדש את יכולות החדירה שלו לגליל, שהיו קיימות לפני המלחמה.

סימן מדאיג נוסף לקשיים הכרוכים בתהליך הפירוק מנשק ולסיכויי הצלחתו קשורים במאמצי צבא לבנון לאסוף את אמצעי הלוחמה שנמצאים בידי ארגונים פלסטיניים חמושים במדינה. על אף שיתוף הפעולה של פת"ח עם המהלך, שכלל אפילו ביקור חריג של אבו-מאזן עצמו בביירות, רוב הפלסטינים במחנות הפליטים במדינה לא מסרו את נשקם, בין היתר בשל החשש מעימותים פנימיים. מלבד כמה צילומים מתוקשרים של משאיות אחדות מלאות בנשק, נראה כי המבצע לא צבר תאוצה.

אפילו במחנה הפליטים הגדול ביותר, עין אל-חילווה שבאזור צידון, שצבא לבנון הצהיר בחגיגיות

כי "פורק מנשקו", מעירים פרשנים שאין סיכוי שנמסרו כל אמצעי הלוחמה לפי כמות המשאיות שהוצגה בתקשורת. יתרה מכך, במחנה הפליטים שתילה שבו הסתיים התהליך פרצה קטטה כמה ימים לאחר מכן, ותועד ירי של רקטת RPG בין שני גורמים יריבים כך שכנראה לא כל הנשק נעלם משם.

חיזבאללה נגד ממשלת לבנון

על אף הרצון הטוב וההחלטה ההיסטורית של ממשלת לבנון לפרק את חיזבאללה מנשקו, יחד עם יתר הארגונים החמושים במדינה, סימן שאלה גדול מרחף מעל נכונותן של הרשויות בביירות להיכנס לעימות מזוין עם חיזבאללה במקרה שיתנגד למהלך.

אחרי תקופה של כמה חודשים לאחר הפסקת האש שבמהלכה לא העז חיזבאללה להתנגד בגלוי לממשלה, בחודשים האחרונים הוא נוקט קו שונה. ניתן אפילו לשים את האצבע על נקודת הזמן המדויקת שזה אירע מיד אחרי ביקורו של הבכיר האיראני עלי לריג'אני במדינה באוגוסט. זמן קצר לאחר מכן שרי הממשלה מטעם הארגון החרימו את הישיבות שדנו בתוכניות לפירוק הארגון מנשקו, והדגישו כי החלטות שיתקבלו ללא אישור הנציגים השיעים מנוגדים לאמנה הלאומית של לבנון משנת 1943. בתום הישיבה על אישור התוכניות גם פרצו הפגנות בדאחיה בלבנון, שבהן נראו אנשי הארגון, רכובים על אופנועים, מנופפים בדגלי חיזבאללה.

קודם לכן אפילו דווח על נכונות מסוימת של חיזבאללה לוותר על חלק מארסנל הטילים שלו, אך מאותו רגע מזכ"ל חיזבאללה נעים קאסם כבר החל לומר במפורש שלא ישתף פעולה עם המהלך לפירוקו מנשקו. "לא ניטוש את הנשק שכיבד אותנו, וגם לא את הנשק שמגן עלינו מפני האויב", הצהיר קאסם, שהבהיר כי הנשק דרוש לחיזבאללה לשם העימות נגד ישראל.

תקרית ראשונית המעידה על המתח בין הצדדים התרחשה ביום השנה לחיסולו של נסראללה ב-27 בספטמבר: ארגון הטרור ערך עצרת זיכרון בבירה ביירות, וביקש להקרין את תמונותיהם של המנהיג המחוסל ושל בן דודו, האשם ספי א-דין שנבחר להחליף אותו אך לא הספיק להיכנס לתפקיד על סלע א-רושה בחופי עיר הבירה. הרשויות בביירות אומנם אישרו לקיים את העצרת, אך לא להקרין את התמונות. פעילי חיזבאללה התעלמו מההוראה והקרינו את תמונותיהם של השניים על הסלעים למרות האיסור מה שמדגיש את המצב המסובך שבו לכודים כעת ארגון הטרור והממשלה. אף שהממשלה התחייבה לטפל במפרי החוק, התגובה לאירוע נעשית במישור המשפטי בלבד, ורק נגד האגודה האזרחית שמייצגת במקרה זה את חיזבאללה.

הממשלה הלבנונית, כך נראה, קיבלה רגליים קרות כתוצאה מהתפתחויות אלה. נשיא לבנון ג'וזף עאון אף אמר בשיחות שקיים בשולי העצרת הכללית של האו"ם בספטמבר, לפי דיווח בכלי תקשורת ערביים, ש"פנייה לשימוש בכוח כדי ליישם את החלטת ממשלת לבנון להגביל את

תפוצת הנשק לידי המדינה בלבד אינה עומדת על הפרק בכל נסיבות שהן, ואינה יכולה להתקיים בעת הזאת". הוא הדגיש עוד שהוא נחוש "לשמר את אחדות העם הלבנוני ולמנוע כל דבר שיכול לפגוע באחדות הזאת", ובמקום זאת האשים את ישראל שהיא "המכשול העיקרי" להגבלת הנשק במדינה בשל "הכיבוש" של אדמות לבנון.

מדברי הנשיא מתברר כי הוא אינו עומד להסתכן בעימות עם חיזבאללה והיקלעות למלחמת אזרחים, אפילו אם משמעות הדבר שהמשימה לפירוק הארגון מנשקו תיכשל. במקביל נדרשת הממשלה בלבנון להרגיע משקיעים בינלאומיים, שמעוניינים לסייע לה כלכלית אך לא יעשו זאת אם חיזבאללה יישאר גורם המסכן את שלומה וביטחונה של המדינה. לפיכך, ראש הממשלה נואף סלאם הבהיר בעקבות דברי הנשיא: "אני מאשר שהממשלה מחויבת ליישום מלא של הצהרת השרים, במיוחד בכל הקשור לרפורמות שהבטיחה, הגדלת סמכות המדינה בכל שטחיה בעזרת כוחות הביטחון שלה, והבטחה שכל כלי הנשק במדינה יהיו רק בידיה". סלאם גם הביע אמון בצבא לבנון, ובפרט במימוש התוכנית שהציג לשרים לפירוק חיזבאללה מנשקו.

הצבא הגיש אומנם תוכניות לביצוע המהלך, אך הממשלה אישרה אותן ללא לוח זמנים מוגדר מה שמאפשר לה לעכב את פירוקו של חיזבאללה מנשקו, "למרוח" את הזמן ולדחות את ביצוע המשימה. רוח הדברים הללו נקלטה אפילו באוזני האמריקנים, כאשר השליח המיוחד, השגריר לטורקיה תומס ברק, הזהיר באמצע אוקטובר כי "העיקרון של ממשלת לבנון, 'מדינה אחת וצבא אחד', מהווה יותר שאיפה ממציאות, ומאותגר בשל הדומיננטיות הפוליטית של חיזבאללה והחשש ממלחמת אזרחים".

השגריר הוסיף כי הלבנונים סירבו לקבל את התוכנית שהציעה ארה"ב, בגיבוי צרפת, בשל ההשפעה של חיזבאללה על הממשלה. במקום זאת, הוא אמר, הקבינט הלבנוני נלכד בשיתוק חברתי, ומנסה רק להפגין "צעדי אמון" שישראל ביטלה אותם, ואינה מאמינה בהם. לדבריו, אם לבנון "תמשיך להסס", צה"ל עלול לפעול באופן חד-צדדי, והתוצאות יהיו חמורות. בתחילת נובמבר חזר השגריר על ביקורתו, ואמר כי לבנון היא "מדינה כושלת", ששבויה בידיו של חיזבאללה. הוא אף הזהיר כי ארה"ב לא תעמיק עוד את מעורבותה במצב הנוכחי, שבו רק ממשלת לבנון מושכת זמן ומבקשת עוד ועוד משאבים.

על רקע הביקורת הזאת מיהרו בלבנון להכחיש את הקיפאון ואת היעדר הפעולה, במטרה להרגיע את החששות של המשקיעים. הנשיא עאון טרח לפרסם כי הוא "מרוצה" מהביצועים של הצבא ומהדו"ח החסוי שהציג לו על פעולותיו בעניין בחודש ספטמבר, ובתקשורת פורסם כי הצבא ממשיך בתוכניות הפירוק מנשק. כמו כן, לבנון טרחה להדגיש כי אף שחיזבאללה לא משתף פעולה עם המהלך, לפי שעה הוא גם לא מתערב בו או פועל ישירות נגדו.

ימים ספורים לאחר הפקפוק הפומבי שהביע השגריר האמריקני ברק, ראש הממשלה סלאם הבטיח שהתוכנית תבוצע תוך שלושה חודשים מדרום לנהר הליטני, ובצבא מיהרו לאשר כי זה תאריך היעד לפעולה. בה בעת, גורמים ששוחחו עם התקשורת הבהירו כי הצבא נמנע בשלב זה

מעימותים עם חיזבאללה, במטרה לאפשר לפוליטיקאים להגיע ל"קונצנזוס" על המשך הפעולה מצפון לליטני.

בשבועות האחרונים: מגמת הסלמה

על אף הפסקת האש עם לבנון בנובמבר 2024 ותום הנוכחות הישראלית בדרום לבנון (למעט חמש נקודות על הגבול), המשיך צה"ל לתקוף מטרות של חיזבאללה באופן מזדמן, כולל פעילים של הארגון שביקשו לשקם את מערכיו, מאגרי תחמושת ונשק, וכן מפעלי ייצור. לפי ההערכות, ישראל תקפה בשנה החולפת למעלה מאלף פעמים בלבנון, והרגה יותר מ-300 פעילים בארגון. עיקר התקיפות התרכזו בדרום המדינה, ובביירות כמעט לא אירעו תקיפות של חיל האוויר, למעט במקרים חריגים.

על אף התקיפות, חיזבאללה בניגוד להתנהלותו לפני חיסול נסראללה, ולמרות תסכול הולך וגובר של פעילי השטח לא הגיב על התקיפות הישראליות כלל. לדברי המזכ"ל קאסם מדובר באסטרטגיה מכוונת, בשונה משנים עברו, ומטרתה לשמור על כוחו של הארגון בעודו מתארגן מחדש ומתחמש שוב.

ואכן, חיזבאללה מתחמש בקצב גבוה יותר מאשר צבא לבנון מפרק אותו מנשק, וגם הטקטיקה המחודשת שלו נועדה לגרום לו לא לכלות את כוחו. מקורות מודיעיניים ציינו כי חיזבאללה מצליח לשקם את מערכי הפעילים שלו ואת מאגרי הנשק, כולל רקטות, טילים נגד טנקים ועוד. חלק מהנשק מיוצר באופן עצמאי במפעלים של ארגון הטרור, וחלק מגיע עדיין מאיראן דרך נתיבי היבשה מסוריה. השגריר ברק ציין בתחילת נובמבר כי חיזבאללה מחזיק כעת כוח של כ-40 אלף לוחמים, וכי ברשותו כ-20 אלף רקטות.

גם באמ"ן ההערכה היא שארגון הטרור השיעי אומנם נפגע במלחמה מבחינה מדינית ומבצעית, אך עבר לתהליכי שיקום ובצה"ל מזהירים מהיתפסות לקונספציה שהוא מורתע וחלש.

יש לכך כמה ביטויים: אף שבמלחמה פגעה ישראל במאגרי הכספים של חיזבאללה, ולאחר מכן ניסו ממשלת לבנון (שאסרה על פעילות כלכלית עם בנק קרד אל-חסן, המשמש את חיזבאללה), ישראל וארה"ב לפגוע בדרכי המימון שלו, השגריר ברק חשף כי מאז הפסקת האש בנובמבר קיבל הארגון ממקורות שונים כ-60 מיליון דולר מדי חודש כלומר, כ-600 מיליון דולר בסך הכול. זה סכום לא מבוטל, אף שטרם המלחמה תקציבו השנתי היה גדול יותר ועמד על כמיליארד דולר.

פעילי חיזבאללה העידו בשיחות עם אמצעי התקשורת כי הם עדיין מקבלים משכורת חודשית של כמה מאות דולרים, גבוהה בהרבה מהממוצע במדינה, וכי משפחות של פעילים שנהרגו נהנות ממענקים בסך כולל של כמיליארד דולר מאז הפסקת האש. מוחמד פניש, בכיר במפלגה הפוליטית של חיזבאללה, הבהיר שמצבו הכלכלי של הארגון "שפיר".

עניין אחר הוא מצבה של שדרת הפיקוד, לאחר ששכבת ההנהגה העליונה הבכירה חוסלה כמעט כולה במלחמה. באמ"ן ציינו כי ההנהגה המחוסלת, שכללה רבים ממייסדי חיזבאללה, הייתה עמוד התווך שתרם ליציבות ארגון הטרור, וקשה לו מאוד למצוא תחליפים ראויים באותו שיעור קומה. בה בעת, נותרו כמה דמויות ותיקות בשטח שיכולות לסייע לו בשיקום, כגון היית'ם עלי טבטבאי, ראש תיק תימן שהוחזר ללבנון, ומוחמד אבו-עלי חיידר, היחיד מהמפקדה העליונה של חיזבאללה (מועצת הג'יהאד) ששרד את המלחמה. כמו כן, מקורות מודיעיניים ערביים סיפרו כי חיזבאללה חזר לפעול באמצעות מבנה פיקודי פחות ריכוזי, בדומה לאופן שנהג בשנות השמונים וגם בחיקוי לדרך הפעולה הנוכחית של חמאס בעזה.

על רקע כל זה חלה הסלמה בשבועות האחרונים, כשישראל מבהירה שהיא אינה מאמינה עוד שממשלת לבנון תפרק את חיזבאללה מנשק. צה"ל החל להגביר את קצב התקיפות בדרום לבנון, וביצע יותר ממאה תקיפות בחודש אוקטובר, תוך שהוא שם לו למטרה תשתיות אמל"ח ואחסון, מפעלי ייצור ופעילים צבאיים. אף שמנהיגי לבנון מבקשים דרך המתווכים מישראל להתאזר בסבלנות, בכירים ששוחחו עם העיתונות הזרה סיפרו כי בישראל מתגלה קוצר רוח לאור גרירת הרגליים הלבנונית.

נראה שגם האמריקנים מאבדים את סבלנותם. מלבד חוסר שביעות הרצון שהביע השגריר ברק, גם השליחה מורגן אורטגוס שהגיעה לפגישות בביירות בסוף אוקטובר קיימה אותן לפי הדיווחים באווירה מתוחה. בעקבות כך הודיע ברק כי לא יגיע לאזור, והזהיר כי לבנון תישאר לבדה אם לא תתקדם ביישום התוכנית וגם הוא עצמו לא ישוב עוד לבקר במדינה. הביטוי הברור ביותר אולי לחוסר האמון של ארה"ב כעת בניסיון פירוז דרום לבנון הוא האמירה האחרונה של השגריר ברק, שהדגיש כי פירוק חיזבאללה מנשקו בכוח "אינו מציאותי".

המתיחות גאתה שוב בסוף אוקטובר, לאחר שבפשיטה של כוחות צה"ל על הכפר בלידא (מול קיבוץ יפתח) נורה למוות פקיד ממשלה, כאשר חיילי צה"ל חשדו כי הוא מבקש לפגוע בהם. בתגובה הורה הנשיא עאון לכוחות הצבא להדרים ולהציב את כוחותיהם באזור, ואף פקד עליהם להתעמת עם כוחות צה"ל במקרה הצורך פקודה שספק אם תיושם. אם החיילים יצייתו לנשיא, שלפני שמונה לתפקיד שימש כמפקד הצבא, התוצאות עלולות להיות חמורות. לפי פרסום בלבנון, עאון ספג ביקורת מארה"ב בעקבות הפקודה, וממילא במבחן התוצאה צה"ל המשיך לפעול בשטחי דרום לבנון גם לאחר מכן, לפי שעה ללא עימותים עם כוחות לבנוניים.

הצטברות כל המתח מלמדת כי המצב בדרום לבנון על סף פיצוץ, ובדיווחי החדשות כבר צוטטו גורמים ישראליים שאיימו כי צה"ל יפעל בקרוב גם בלב הדאחיה אם חיזבאללה ימשיך להשתקם וממשלת לבנון לא תפעל בעניין. סקר של ערוץ הטלגרם הישראלי אבו-עלי אקספרס בקרב 32 אלף מקוראיו העלה כי כמחצית מהם סבורים שלבנון היא הזירה הבאה שבה תתלקח מחדש האש מה שמדגיש את התפיסה הציבורית בדבר המתח מול הממשלה בביירות. ואם לא די בכך, הרי ששר הביטחון ישראל כ"ץ הבהיר בתחילת נובמבר כי "חיזבאללה משחק באש, ונשיא לבנון גורר רגליים אכיפת המקסימום תימשך וגם תעמיק. לא נאפשר איום על תושבי הצפון".

המלצות

בתחום המבצעי

- העובדה שחיזבאללה מצליח להתארגן מחדש על אף פעילות צה"ל והניסיונות הלבנוניים לפרקו מנשקו מעידה כי לפעילות מסוג זה יש יעילות מוגבלת בכל הקשור למניעת שיקומו של ארגון הטרור. ישראל נדרשת "לשנות פאזה", ולהיכנס לשלב חשיבה מחודש כדי להבין מה האמצעי הטוב ביותר להגדלת הלחץ על חיזבאללה וגם על הממשלה בביירות בעת הזאת.
- אמ"ן הפך את מניעת שיקום הארגון ליעד בכיר, ובחטיבת המחקר אף נפתח לשם כך תחום חדש שייעודו "מניעת שיקום חיזבאללה". צה"ל וכלל מערכת הביטחון נדרשים להפנות עוד תשומות ניכרות למטרה זו, שכן ביסוס כוחו של חיזבאללה מאיים על ישראל בכמה רבדים. יש להמשיך באיסוף המודיעין המבצעי עליו, לבנות בנק מטרות שכולל יעדים בכירים ותשתיתיים, ולבצע חשיבה מחודשת שתקבע מה הקו האדום שצה"ל ומדינת ישראל יוכלו לסמן באשר להתעצמותו מחדש של הארגון ומשם והלאה ישראל תיאלץ לפעול. במקביל, המעקב המודיעיני צריך גם להתנהל ביחס להתקדמות משימת פירוק הנשק של צבא לבנון, ולוודא כי לא מדובר בהליך "קוסמטי".
- ברמה הטקטית והאסטרטגית יש צורך לבנות מדרג של פעילויות מול חיזבאללה למימוש בטווח הזמן הקרוב, מתוך הבנה שישראל אינה מחויבת להיכנס ישירות לשלב הלחימה העצימה כדי להבהיר את הנקודה או כדי לעכב את התעצמות הארגון. כך למשל, בהינתן אפשרות כזו, יש לפעול לחיסול בכירים בחיזבאללה, ולא רק לפגוע בדרגי שטח (כדי לשבש את יכולות הפיקוד וגם לערער את הנהגת הארגון). בנוסף, צה"ל יכול לתפוס נקודות נוספות על קו הגבול עם לבנון, ולהבהיר כי יישאר שם עד אשר יפורק הארגון מנשקו. אפשרות נוספת, הגם שטמונים בה יותר סיכונים, היא ייזום של כמה ימי קרב כדי לטהר עוד שטחים בדרום לבנון מנשק ופעילים ולאחר מכן לסגת מהם. עם זאת, קשה לדעת לאן יוביל מהלך כזה, ואם הוא לא יחולל הסלמה בכלל החזית הצפונית ומעבר לה.
- חובה לשפוך אור ואף לחשוף עוד את הקשרים הנוכחיים שבין חיזבאללה לאיראן, גם באמצעים הסברתיים, ואף לסכל אותם ברמה המבצעית. חיזבאללה הוא אחד ממיזמי הדגל האיראניים, ויש לטהרן אינטרס לשמר את כוחו ולהגדילו מחדש, להתבסס בלבנון ולשמור על אי יציבותה. באמ"ן העידו כי הפגיעה במערך הפיקוד והשליטה של חיזבאללה הייתה גדולה יותר במלחמה לולא גנרלים איראנים הגיעו ותפסו חלק מהפיקוד, וחוקרים מוצאים עדויות לכך שגם כיום טהרן מעורבות בשיקום חיזבאללה, אימון פעילים ועוד.
- יש להקצות כוח אדם ייעודי למאבק בהברחות לחיזבאללה בנתיבים השונים (ים, יבשה,

אוויר), ולגבש שיתופי פעולה אזוריים שיירתמו למאמץ הזה.

בתחומים המדיני והכלכלי

- במערכת המסרים שמתנהלים עם ממשלת לבנון חובה להבהיר שישראל לא תוכל להבליג עוד אל מול הכישלון לפרק את חיזבאללה מנשקו, ושהיא צפויה לפעול בטווח הזמן המיידי אם לא יתבצע שינוי של ממש. כמו כן, יש להדגיש כי פירוק חיזבאללה מנשקו הוא תנאי מקדים לכל המשך של השיח המדיני עם הלבנונים, למשל בסוגיית סימון הגבולות היבשתיים.
- ניתן לבחון מבחינה משפטית, ובהינתן הסכמה בנושא עם האמריקנים, את האפשרות לנצל את הסכם סימון הגבולות הימיים שחתמה הממשלה הקודמת עם לבנון כמנוף לחץ על ביירות כדי לדחוף אותה להתעמת עם חיזבאללה. לכל הפחות, ניתן לאיים כי אם הממשלה תיכשל והמלחמה בין צה"ל לחיזבאללה תחודש, תבחר ישראל להכריז כי תקיפה של לבנון על שטחה תוביל לביטול כל ההסכמים הקיימים בין המדינות, ובהם גם הסכם סימון המים הטריטוריאליים של המדינות.
- חובה לתאם ציפיות עם הממשל בארה"ב וגם עם מדינות אירופה באשר להמשך פעולותיה של ישראל בלבנון. מדברי השגריר ברק ניתן להבין שישנה הסכמה שבשתיקה שישראל תפעל באופן חד-צדדי בלבנון אם הממשלה תיכשל בפירוק חיזבאללה מנשקו. כדאי לבצע שיח מקדים דומה גם עם גורמי כוח אחרים באזור, כולל מדינות באירופה, כדי שיפעילו לחץ על ביירות.
- במקביל, ניתן לתאם עם מדינות אלה וגם עם ארה"ב מהלך של קיצוץ תקציבי הסיוע לצבא לבנון אם לא יעמוד במשימה מול חיזבאללה. כמו כן, יש לחדד שוב את המסר של הקהילה הבינלאומית לממשלה בביירות, שלפיו היא לא תוכל לזכות במענקים כלכליים ומשקיעים לא יתקרבו למדינה כל עוד חיזבאללה אוחז בעמדת כוח.
- יש לדרוש מהאמריקנים לנצל את ביקורו של נשיא סוריה א-שרע בבית הלבן כדי ללחוץ עליו לפעול בתקיפות רבה יותר נגד ההברחות של חיזבאללה מארצו ללבנון, כפי שעשה בתחילת שלטונו.
- יחד עם האמריקנים, יש לוודא כי יוניפי"ל יפורק והמנדט שלו לא יוארך בתום השנה הנוכחית. כוח האו"ם הזה הוא בעיקר גורם מפריע ומעכב בשטח, ואינו מסייע כלל לפירוק חיזבאללה מנשק.

לקריאת המסמך המלא, לחצו כאן